

ለባም መላኸ. ዘመኒ ጭካኔ

ሓደ ካብቲ ብዙሕ ረጅሒታት ንኤርትራ ካብ ካልኣት ፍልይቲ ዘግብራ፡ ንኸንዲዚ ዝኣክል ዓመታት ብሓደ ጉጅለ ዘይኮነ ብሓደ ሰብ ትግረፍ ምህላዎዩ። እቲ ዓይነት ምልኪ ካብቲ ቅድሚ ሎሚ ኣብ ብዙሓት ሃገራት ዝተራእየ ዝተፈልየዩ። ስርዓት ምልኪ ካብኡ ናብኡ መጠናዊ ፍልልይ ኣለዎዩ። ካብ ኣብ ምዕብላት ሃገራት ዝረኣ መልኪ ኣብ ዘይማዕበላ ሃገራት ዝረኣ መልኪ ይሓሰም። ምክንያት እቲ ኣብ ዘይማዕበላ ሃገራት ዝረኣ ምልኪ ኣዝዩ ሰውርዮ። ኣብ ደሞክራሲያዊ መሰላት ምበር፡ ኣብ ሰብኣዊ መሰላት ሓያል ተሓላቂ ኮይኑዩ ዝረኣ። ብህይወት ንምንባር ዘድልዩካ ነገራት ከይተሸገርካ ዝገእዝ እምልኪዩ።

ኣብ ዘይማዕበላ ሃገራት ዘሎ ስርዓተ ምልኪ ግን፡ ዘጥሚ ዝኸፋፍል፡ ኣዝዩ ፈራሕዮ ይብሉ ምሁራት ፖለቲካዊ ስነ-ፍልጠት። ገለ ምሁራት ፖለቲካዊ ስነ-ፍልጠት ብዝበጽሖም መጽናዕታዊ ገምጋም ድማ፡ ኣብ ዘይማዕበላ ሃገራት ዝኸሰቱ መለኸቲ ስርዓታትውን ሓደ ዘይምኻኖምዮ። ከምቲ ካብ ርስሓት ከተማስ ርስሓት ገጠር ይምረጽ ዝበሃል፡ ለባም ምልኪውን ኣሎ። "ዝተማህረ ይቕተልካ" ከማን ዝበሃል። ለባም ምልኪ ንስልጣን ዝጸበኦ ጥራሕዮ ዝከታተል ዘርዕድ ዝቐትል ዝኣስር። ኣብ ፖለቲካዊ ስልጣን እንተዘይተጸቢእካዮ ኣይተናኸልንዮ። እዚ ከምዚ ዓይነት ምልኪ ብባህሪ ስሱዕን ደላይ ዝናን ኮይኑ ግን ድማ፡ ፖለቲካን ጥበብ ፖለቲካዊ ምሕደራን ብግቡእ ዝፈልጥዮ ድማ ይብሉ።

ኣብ ኤርትራ ዘሎ ምልኪ ምበኣርለባም ኣይኮነን። ናይ ብዙሓት ኣይኮነን። ናይ ሓደ ሰብዮ። ጨካንዮ። ፈራሕ ድማዮ። እቲ መራሒ ናይ ፖለቲካ ደንቆር እቶም ተመራሕቲ ነቦኣምን ኣዲኣምን ከጋፍዑ ድሕር ዘይብሉ ዘይጸረዩ ናይ ፖለቲካ ዝራባዓትዮም። ሓላፍነታዊ ስምዒት ዝበሃል ዮብሎምን። ሰብኣዊ ዝበሃል ርህራሄ ዮብሎምን። ኩሉ ግዜ ኣብ ስግኣት ዝነበሩ፡ ንፖለቲካዊ ስልጣን ዝመጣጠርን ዘይመጣጠርን ብማዕረይ ዝጥርጥሩ ዝደቑሱ ፍጡራትዮም።

እቲ መላኸ ባእታ ካብ ስልጣንን ሃብትን ምቁጽጸር ሓሊፉ እንታይ ክረክብ ከም ዝደለ ንምርዳኡ ዘጸግም ጭካነዮ ዘዘውትር። ብርግጽ ጭካነ ስቕ ኢሉ ኣይመጽእን። ካብ ውሽጣዊ ቅልውላው ከም ዝነቐል ንምግማት ይከኣልዮ። ምስ ናይ ሜዳን ድሕሪ ነጻነት ደሚርካ ኣስታት 50 ኣብ ናይ ምውሳን ፖለቲካዊ ስልጣን ጸኒሑ ዘይዓግብ ፍጥረት ግን ካብ ኩሉ ፍሉይ ይገብር። ብርግጽ ገለ ሰባት ከምኡ ክኸውን ዘይዕግበት ጥራሕ ዘይኮነ፡ ብህይወት ስለ ዘሎን ተግባሩ ስለዘየቐስኖን ፈራሕ ጨካን ስለ ዝኾነዮ ብመንገዲ ጥፍኣት ዝሕንቡብ ዘሎ ዝብል ርእይቶ የቐርቡዮም።

ቡቲ በለ ቡቲ፡ ኤርትራዊ ምልኪ ፍጹም መወዳደርቲ የብሉን። መላኸ እንተዘይዓገበ ካብ ዘለዎ ውሽጣዊ ቅልውላው ተበጊሱ ሃገራዊ ሰላም ሓሚሱ ኣብኡ ክሕባእ እንተመረጸ እቶም ተመለኸቲ መጋበርያታት፡ ሰባት ስለዝኾኑ ካብ ተመክሮኦም ክመሃሩዮ ትጽቢት ዝግበር። ዕድመ ልክዖም ባሮት ኮይኖም ክነብሩ ዘይመርም ፍጡራት ምኻኖም ግን የገርም። ኢሳያስ ዝበሎም ክገብሩ ዝተዛረበ ክደግሙ መሳኪን ካብ ተራ ለቕመጽመጽ ዝሓልፍ ረብሓ ዘይብሎም ክንሶም፡ "ብዕራይ ምስ ሓራዲኡ ይኸይድ" ከም ዝተባህለ ካራ ስሒሉ ሓልውኒ ንዝብሎም ውልቀ ሰብ በጃ ክኾኑ ምርዓሞም ዘደንጹዮ። ለባም መላኸ ዘመኒ ምጻትዮ።

ካብ ዛህራ መሓመድ

ሱዳን

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ስልጣን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 28-11-2018